7/5549

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Olağanüstü Hal Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI: B050OGS00000/ 46 13 /02/2002

KONU: Yazılı Soru Önergesi

T.B.M.M. BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 17.01.2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12905 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Osman ASLAN tarafından T.B.M.M. Başkanlığına verilen ve yazılı olarak İçişleri Bakanı tarafından cevaplandırılması istenilen **(7/5549 numaralı)** soru önergesi incelenerek, hazırlanan cevap aşağıya çıkarılmıştır.

Madde 1- Diyarbakır İlinde halen mevcut sanayi tesislerinin çoğunluğunu kamu sektörleri oluşturmaktadır. Diyarbakır İli kalkınmada öncelikli il olmasına rağmen özel sektör yatırımları istenilen seviyede değildir.

Terör olaylarıyla birlikte bölgede tarım ve hayvancılığın gerilemesi nedeniyle sanayi de yeterince gelişmemiş ve ticari hayatta arzu edilen canlılık sağlanamamıştır.

İlin nüfusu son on yılda bölgede meydana gelen terör olayları nedeniyle başta kendi kırsalından olmak üzere çevre il ve ilçelerden meydana gelen göçlerle artmıştır. Bu da kişi başına düşen milli gelirin düşmesine neden olmuştur.

Diyarbakır ilindeki sanayileşme hamlesini gerçekleştirmek, özel sektörü bölgeye çekebilmek amacıyla 523 hektar alan üzerine kurulan Organize Sanayi Bölgesinin 100 hektarlık birinci kısmında %100'lük, 423 hektarlık ikinci kısmında ise %70 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır. Bugüne kadar 106 sanayicimize 216 parsel tahsis edilmiş olup, 34 sanayicimizin 35 tesisi üretime geçmiştir. Şu anda 47 tesisin inşaat çalışmaları tüm hızıyla devam etmekte olup, bu yıl içerisinde yaklaşık 25 tesisin üretime geçeceği tahmin edilmektedir. Organize Sanayi Bölgesi tamamlandığında yaklaşık 20-25 bin kişiye istihdam imkanı sağlayacaktır.

Madde 2- Göç eden vatandaşlarımızın geri dönüşlerini sağlamak maksadıyla hayata geçirilen ve Valiliklerce yürütülen **"Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi"** çerçevesinde Diyarbakır İlinde bugüne kadar 42 köy, 39 mezraya toplam 7.900 vatandaşımızın dönüşü sağlanmıştır. Bu vatandaşlarımızın evlerinin onarımı için malzeme alımı ve geçimlerini sağlamak üzere bugünkü değerlerle yaklaşık **1 Trilyon** lira tutarında yardımda bulunulmuştur.

Ayrıca programlı dönüş çerçevesinde Lice Dibek ve Çeper köyleri ile Çüngüş Yeniköy **"Merkez Köy"** olarak tespit edilmiştir. Yeniköy'ün etüt çalışmaları tamamlanarak 2002 yatırım programına alınmıştır. Dibek ve Çeper köylerinin ise imar ve kalkınma planları hazırlama çalışmaları devam etmektedir. Mevsim şartlarının Bölgede normale dönmesi halinde köye dönüş çalışmaları tüm hızıyla devam edecektir.

Diyarbakır İlinde tarımsal üretimi artırmaya, tüketici konumdaki çalışabilir vatandaşlarımızı maddi yönden destekleyerek üretici duruma getirmek amacıyla istihdama yönelik olarak; İl Özel İdare Müdürlüğü işbirliği ile 2001 yılı içerisinde Yem Bitkilerini Geliştirme, Seracılığı Geliştirme, Modern Bağ Tesisi, Diyarbakır Karpuzu Yetiştiriciliğini Geliştirme, Halı ve Kilim Dokumacılığı, İpek Böcekçiliği, Suni Tohumlama, Kara Sarılık ve Şap Hastalıklarına Karşı Aşılama Projeleri hayata geçirilmiştir.

Bu projeler kapsamında 2001 yılı içerisinde, Bismil uygulama bahçesinde 3.000 metrekarelik sera alanı yapılmış, Kulp ilçesinde 2.000 adet dut fidanı ve 150 kutu ipekböceği tohumu verilmiştir. Yine 1.032 adet ineğin suni olarak tohumlanması gerçekleştirilmiştir.

Merkez ve ilçelerde, 855 köyde yaşayan 43.248 çiftçinin. 4.5 milyon dekar destekleme alanına yaklaşık 45 trilyon lira destekleme primi verileceği tespit edilmiş ve Şubat ayı içerisinde ödemelerin yapılması beklenmektedir. Alternatif ürün projesi kapsamında tütün eken çiftçilerimizin mağdur olmaması için tespit edilen ürünler Tarım Bakanlığına bildirilmiş olup vatandaşlarımız da bu konuda bilgilendirilmekte ve eğitilmektedirler.

Süne ile mücadele kapsamında 12 uçak kullanılarak 758 köyde 1.5 Milyon dekar alan ilaçlanmıştır. İl merkezi ve 11 ilçemizde 4.646 çiftçi 513 bin dekar alanda pamuk ekimi, 4 ilçede 512 çiftçi 12 bin dekar alanda ayçiçeği ekimi gerçekleştirmiştir. Ayrıca il genelinde bulunan 1.764 hayvan yetiştiricisine 51 bin adet büyük ve küçük baş hayvan için yaklaşık 1 trilyon destekleme primi hakkedişleri düzenlenmiş olup, ödeme işlemleri devam etmektedir.

İl genelinde bulunan 1.764 hayvan yetiştiricisine, 51 bin adet büyük ve küçük baş hayvan için yaklaşık 1 trilyon destekleme pirimi ödeme işlemleri devam etmektedir. Ayrıca çiftçilerimizin yaklaşık 14 Milyon $ tutarındaki tarım destekleme primlerinin tamamı ödenmiştir.

Ayrıca; Bakanlığımızca, soru önergesinde değinilen "sokak çocukları" konusunu da kapsayacak şekilde, sosyal nitelikli hizmetlerin etkili bir biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla, "**Mülki ve Mahalli İdarelerin Sosyal Hizmet Kapasitelerinin Artırılması"** adıyla bir program geliştirilmiş ve 03.01.2002 gün ve 12/4 sayılı genelgemizle yürürlüğe konulmuştur. Projenin uygulanmasında olumlu tepkiler alınmaya başlanmış olup, önümüzdeki süreçte sorunun çözümüne önemli katkılar sağlayacağı değerlendirilmekte ve kararlılıkla takip edilmektedir.

Madde 3- Olağanüstü yönetim usulleri, **Anayasamızın 119, 120,121** ve **148** nci maddelerinde düzenlenmiştir.

Anayasamızın 120 nci maddesinde yazılı şartlar nedeniyle ihdas edilen Bölge Valiliği, **2935** sayılı **Kanun** ve **285, 430** sayılı **KHK** 'ler çerçevesinde görev yapmaktadır.

Olağanüstü Hal, normal şartlara göre olağanüstü tedbirler alınmasını gerekli kılmaktadır. Buna göre Olağanüstü Hal Bölge Valisine özellikli yetki veren mevzuat

içerisinde yer alan 430 sayılı KHK, çıktığı günden bu yana OHAL Bölgesinde uygulanmaktadır.

Ayrıca gözaltı süresinin uzatılması mevzu bahis değildir. Olay, daha önce tutuklandığı veya hüküm giydiği için cezaevinde bulunan bir şahsın Hakim kararıyla yürütülmekte olan soruşturma gereği cezaevinden veya tutukevinden alınması keyfiyetidir.

OHAL Bölgesindeki ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlayacak örgütlenme modeli ile ilgili olarak "Olağanüstü Hal Bölge Valiliği İhdası Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" hazırlanarak 25.12.2001 tarihinde Başbakanlığa gönderilmiştir. Söz konusu tasarıda bölgeye yönelik ekonomik ve sosyal kalkınmanın hızlandırılması amacıyla Devlet Planlama Teşkilatının da bölgede teşkilatlanması öngörülmüştür.

Madde 4- Seçilmiş Belediye Başkanları, avukatlar ve üst düzey görevlilerle ilgili uygulamalarda da, diğer tüm vatandaşlarımızla ilişkilerde olduğu gibi, hukuk kurallarına ve insan haklarına uygun hareket edilmektedir. Aksine davranışların söz konusu olması halinde yasal gereği yapılmaktadır.

Arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
İçişleri Bakanı

DAĞITIM:

Gereği:
-T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:
-Başbakanlığa